

Izhaja vsaki dan

Ima ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Pesmične številke se prodajajo po 3 nrvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/4 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš:

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisil se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON šte. 1157.

Naše šolsko vprašanje in socialna demokracija.

Nedavno je tudi glasilo italijanske socialne demokracije razpravljalo o našem šolskem vprašanju. To vprašanje je srčna stvar tisoč in tisočev slovenskih prebivalcev. In najmanjše bi se smela ravno socialna demokracija upirati tej zahtevi slovenskih starišev Trstu, ako hoče ostati zvesta, — sama sebi, to je tistim načelom, na katera je naslonila opravičenost svoje politične ekzistence.

Ako bi se tržaški Slovenci ne mogli sklicevati na ničesar drugega, ako ne bi imeli tudi nobenega drugega argumenta v podkrepljenje svoje zahteve po ljudski šoli, dovolj jim je, da se morejo sklicevati na tisto pravo vseh prav, ki je razglašala ravno socialna demokracija, ki je v podstavo za vse nje aspiracije in postulate na vseh poljih človeškega življenja: na človeško pravo.

Iz tega prava izvaja socialna demokracija kardinalno svojo zahtevo po socialni in politični enakosti vseh brez razlike. Socialna demokracija pa ve dobro tudi to, da se bomo tej enakosti bližali tem bolj, čim bolj bo omika postajala last vseh, čim bolj se bo človeštvo bližalo tisti možni stopinji splošne naobrazbe, ki jo je sploh možno doseči. Čim manjša bo razlika med ljudmi v intelektualnem pogledu, tem močnejša, tem bližja bo tudi socialna in politična enakost vseh. To ve socialna demokracija prav dobro in iz tega spoznanja prihaja nje zahteva, naj bo pouk v vseh učilnicah brezplačen, naj bo šola vsem jednako lahko pristopna, z eno besedo: šolstvo naj se populariza.

Ze s tem postulatom svojim priznava socialna demokracija brezpogojno, da je zahteva tržaških Slovencev po ljudski šoli opravičena. In sicer po šoli s slovenskim učnim jezikom. To slednjo zahtevo je zopet sankcionirala ista socialna demokracija s tem, da hoče biti mednarodna. Mi vsaj si ne moremo pojma „mednarodno“ tolmačiti tako, da morajo biti vsi ljudje naobrazeni s pomočjo enega in istega jezika, ampak tako, da so vsi jeziki jednakove ljavnji in jednakopravni.

In temu tolmačenju se je pridružila s tem, da je svojo organizacijo zasnovala z ozirom na nacionalni moment.

In če k temu principu enakoveljavnosti postavimo še na stran vrhni pedagoški princip — ki mu tudi socialna demokracija ne more odreči in ne odreka veljave — da je uspešen in sadonosn pouk možen le na podlagi materinega jezika, potem je sama po sebi dana konkluzija, da je socialna de-

mokracija po svojih načelih in svojem programu dolžna podpirati tržaške Slovence v njihovem boju za šolo!

Vs pričlo teh neomajnih in neoporečnih premis napravlja taktika italijanske socialne demokracije nasproti našemu šolskemu vprašanju najneugodnejši, naravnost mučen utis. To je taktika nelepega zvijanja: ne odrekajo nam pravice do šole, ne pravijo, da je socialna demokracija proti tej naši zahtevi, ali ne izrekajo se zanjo in joco celo tudi direktno odklanjajo pod pretvezo, ki je povsem neveljavna upravnična.

Ko tako-le opazujemo to taktiko zvijanja vidimo pred seboj železniško postajo, na katerem stojita dva vlaka: eden, glavni, ki vodi dalje do cilja, drugi, ki ne gre preko obrežja postaje. Vlak, ki stoji na glavnem tiru, nosi vprašanje: ali naj dobijo tržaški Slovenci svojo šolo? Italijansko socialno-demokratsko glasilo pa preklada z vso silo stvar na oni postranski tir, kjer je le podrejeno vprašanje: kako naj bo urejena ta bodoča šola?!

Izogibljava se glavnemu in se krčevito oprijemljejo drugega vprašanja, ki pa je prav za prav — že rešeno. Pravijo, da šola ne sme biti „klerikalna“, ker jej sicer oni ne morejo pritrčiti. Prazna pretveza je to, lovenje slepih miši, igra z besedami.

Kako bo urejena prihodnja slovenska šola, če jo dobimo? Če nam jo da občina, bo gotovo urejena tudi v verskem pogledu tako, kakor so urejene vse druge komunalne ljudske šole! Če nam jo da država, ne bo mogla biti urejena drugače, nego določa splošni državni šolski zakon, po katerem so urejene vse ljudske šole v državi. Če jim taka šola ne ugaja in če radi tega odklanjajo prihodnjo slovensko šolo, potem ne bi smeli socialni demokratje, če hočejo biti dosledni, pošiljati svojih otrok v nobeno tržaško ne državno, ne komunalno šolo!

Če pa pride kedaj do tega, da se šolski zakoni spremenijo v smislu stremljenj socialistov, se z drugimi šolami vred tudi ta naša zahtevana slovenska šola reformira v istem smislu! Tega pa ne morejo zahtevati, da bi bila le ta naša šola drugače urejena, nego določajo splošni zakoni.

Mislimo, da smo dovolj dokazali, da nimajo socialni demokratje prav nobenega vzroka, da ne bi se brezpogojno pridružili naši borbi za slovensko šolo, dočim jim ostane svobodno, da svojo akcijo za reformo našega šolstva v obče razvijajo posebej.

Dogodki na Ogrskem.

Proti slovanski duhovščini na Ogrskem.

Kakor javljajo iz Budimpešte, je kardinal primas avstro-ogrski poslal na vse škofove na Ogrskem pismo, v katerem odreja, da se vsi duhovniki „panslavističnega“ mišljenja, ki delujejo sedaj v krajih, kjer je narodnostno gibanje, premeste v madjarske občine in da se za slovaške župnije imenujejo izkušeni madjarski duhovniki. V bodoče bodo vse duhovne oblastnije zahtevale jamstvo, da bodo kandidatje za bogoslovna semenišča madjarskega mišljenja.

Tako umevajo katoliški cerkveni dostojanstveniki ne svobodo in toleranco, ampak tudi — krščansko pravičnost!

Politične pravde ustavljene.

Državno pravdnštvo v Budimpešti je zavkazalo, da se ustavijo vse politične pravde; istočasno je odredilo, da se časopisom povrnejo vsi zaplenjeni iztisi.

Magnatska zbornica.

Magnatska zbornica je izvolila več odsekov, med temi tudi adresni odsek. Prečitani je bil kraljev reskript, s katerim je veleposestniku Otmarju Majtheny-ju podeljena baronija in članstvo magnatske zbornice. Nato je bila seja ob 11 3/4 zaključena.

Iz Hrvatske.

Hrvatski poslanci v ogrskem državnem zboru.

Predsednikom hrvatskega kluba v ogrskem državnem zboru je bil izvoljen dr. Medaković, podpredsednikom škof Drohobeczky, tajnikom dr. Potočnjak. Klub je sklenil, da se bo v držal reške resolucije.

Velezanimive izjave škofa Julija Drohobeczky-ja o položaju na Hrvatskem.

Na drugem mestu poročamo, da je bil križevački škof Julij Drohobeczky izvoljen podpredsednikom hrvatskega kluba v ogrskem državnem zboru. Postal je torej važen faktor med hrvatskimi politikami. Zanimiv je razgovor, ki ga je imel te dni s škofom „Obzorov“ dopisnik o položaju na Hrvatskem. Dopisnik poroča:

Škof je govoril oprezno in zelo mirno. Na vprašanje o položaju je rekel, da stoji stvar dobro, toda treba je biti opreznimi, pametnimi in hladnokrvnimi. Opozicija je na dobrem potu, samo treba da tako nadaljuje. Sedaj je vse odvisno od tega, kako da se reši banksko vprašanje. Ban se je pokazal nestanovitnega. Ban bi bil lahko častno izšel iz sedanje krize, ali poslušal je krive svete „narodne“ stranke. Sama stranka mu je slabo svetovala, ker ga je hotela zrušiti. Največ je kriv podban Chavrak. Tomašić je bil Khuenov izvrševatelj na Hrvatskem. Khuen je še sedaj deloval izza kulisa in vodil stranko. Glede „narodne“ stranke je škof rekel, da bi ista najbolje storila, da

se je takoj razšla, ko je videla svoj poraz. Za njo ni več rešitve, narod jo je odbil. Njeni stari grehi se ne izbrišejo nikdar. Nadalje je rekel škof, da on ni nikdar izrecno pripadal tej stranki; zahajal je le redko v klub, in klub ga nikdar ni smatral za svojega. Politično ni deloval do sedaj, bil je pasiven, ali nikdar ni odobral politike grofa Khuena, kar je večkrat tudi povedal Khuenu. V tem smislu se je večkrat izražal tudi v Budimpešti, kjer je branil opravičeno stvar Hrvatske. On, kakor svečenik, tudi ne more drugače, nego da brani pravično stvar. Konečno je rekel, da je koalicija nastopila dobro pot, da jo bo on povsodi in vedno podpiral in deloval z njo.

Hrvatski minister, ki ignorira hrvatske poslance.

Iz Budimpešte javljajo, da se tamkaj splošno opaža, da hrvatski minister Imbro pl. Josipović — pristaš „narodne“ stranke — ignorira hrvatske poslance ter vsestransko intrigira proti njim, ali to da mu ne vspeva posebno dobro.

Ban in podban.

Kakor javljajo iz Zagreba, ostane ban Pejačević še na vladi, ker je baje izredna želja krone in ogrske vlade, da ravno sedanji ban najde izhoda iz krize, ki je navstala vsled bivših volitev. Še le na jesen ali pozneje, ko se položaj razjasni, vršile se bodo radikalne spremembe. Podban Chavrak prihaja še v urad ali ne podpisuje več, marveč dela to sekcijski načelnik Štrbac.

Organizacija hrvatskega uradništva.

„Obzor“ je priobčil neki dopis, v katerem se naglašja, da imajo pojedini uradniki svoje posebne organizacije, a sedaj da se snuje zveza avtonomnih in skupnih uradnikov ne glede na stopinjo in položaj. V to svrhu je bil že v Zagrebu shod, ki je sklenil, da se ustanovi skupna organizacija. Tekom osem ali deset dni bo sklican v Zagreb velik shod.

Spor med Avstrijo in Ogrsko.

Iz Budimpešte poročajo: Ministra Koshuta so v klubu neodvisne stranke interpellirali glede gospodarskega spora med Avstrijo in Ogrsko. Minister je izjavil, da so govornice, ki se razširjajo o krizi, neosnovane. Stališče ogrske vlade temelji na zakonu, ki ga ne more preobrniti nobena avstrijska vlada. Da pride do težav, ko bo Ogrska hotela izvajati svoje zahteve, je bilo že v naprej gotovo, toda nadejati se je, da se te težkoče odstranijo.

Nadalje poročajo o speru nastopno: Diference med avstrijsko in ogrsko vlado radi carinske tarife in trgovinskih pogodb postajajo zelo resnega značaja. Avstrijska vlada stoji (po mnenju ogrskih vladnih krogov) na stališču, da se mora Ogrska v carinskem vprašanju brez prigovora podvreči Avstriji.

— Minula bi ga volja, dokler je v moji oblasti... Je-li to vse, kar si mi imel povedati?

— Ali ni to dovolj?
 Župan Grga je posegnil v žep ter vrgele tatu nekaj denarja.

— Za to vest je to dovolj! je rekel župan in poglaj svojega konja na dvorišče. Prvi korak njegov je bil v Stankovo sobo. Hotel je vstopiti, ali vrata so bila zaklenjena.

— Odpri! je zapovedal Grga gromecim glasom, potresši vrata. Vrata so se na ta glas kmalu zatem odprla. Grga je vstopil. Pred njem je stal Stanko blede, krvavih očij, nem.

Župan se je zasmel na ves glas.

— Ali mi divno izgledaš, kakor svetnik ki so ga sneli z oltarja. Mari se pripravljaj med frate, pa delaš v solzah in joku pokoro za svoje grehe?... Sedaj pa je rekel Grga strogim, osornim glasom: Neumna, razgreta glava... Ali te ni sram, da si se tako pobabil?... Zapiraš se tu kakor slabotno dete, ječiš in vzdihuješ radi ženske; da se ti smeje ves svet. Sram naj te bo! Mari sem te za ljubkovanje vzgajil tam v planini, v divji naravi?... Nadejal sem se, da boš vojak, trd, jeklen, kakor sem jaz. Ali nada me je prevarila. Iz prvega se je zdelo, da boš pravi vitez, sedaj pa vidim, da sablja ni za-te. Preslico v roke, babjek, in predi konopljo!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman **Argusta Senoe**. — Nadaljeval in dovršil **I. E. Tomič**.

Prevel **M. C. — 5.**

V tej hiši je ostala Isa polni dve leti. Tedaj pa je Jela Živanova naenkrat težko obolela. Bolezen je bila dolgotrajna ter je zahtevala zvesto negovanje in postrežbo. Sprovel jo Iso iz Samobera in jo dovel v hišo Živanovo na Griču. Čez nekoliko tednov je domačica ozdravila in, da-si ni trebala več lsine pomoči, je vendar ni pustila od sebe. Pridržala jo je na Griču, da jej bo še nekoliko časa na pomoč, a ta pomoč je bila v resnici potrebna, ker pri Živanu je bilo več domače in vnanje gospodarstvo. Isa je bila v hiši svojega strica nekoliko zadovoljnija, saj jej ni manjkalo ničesar, razun, da se je morala izogibati javnosti, kolikor je mogla, da ne bi Stanko doznal za njeno bivališče. Sirota! v njeni bedi jej je bilo v tolažbo tudi to, kadar je mislila, da je oni, ki ga je ljubila nad vse v njeni bližini, da diše pod istim nebom, v istem zraku. Po onem sestanku na dan Vseh svetih se nista več vi-

dela. Razun v cerkev in v rano jutro, in vedno spremljana po kom, ni Isa zahajala nikamor in le na večer je smela s stricem in teto sedeti na klopi pred hišo. Pa tudi tedaj, če so opazili, da kdo prihaja, se je hitro umikala v hišo.

Ko je Isa tako samotno, podobno ptici v kletki, živela izven očetovske hiše, je Stanko gineval v hrepenenju po njej. Drugi dan po onem dogodku, ko je Stanko govoril z Iso na samem v mlinu, prišel je mladenič v mlin Zlatobradičev, da izprosi Iso. Mlinar mu je rekel, da deklica ni več pod njegovo streho. Stanko je bil iznenaden.

— A kje je? Ti veš menda to? je vprašal mlinarja s hudo besedo.
 — Ne jezi se, mladi gospod — je rekel Janko Zlatobradič mirno — in ne pozabi, da si pod mojo streho. ...Ise ne boš videl več in samo ti si kriv, da ne živi več tu.

— Ha, človeče brez srca in usmiljenja — je govoril Stanko kakor iz sebe — to si meni storil? Zato ker sem sinovec Grga Prislina, mi zadajša smrtno rano v srce, da se maščuješ nad menoj, ki nisem ničesar zakrivil na tebi, ne tvoji rodbini. Ali te ni strah pred Bogom?

— Pusti to meni — jaz bom odgovarjal Bogu za to! je odgovoril mlinar Janko. Ali dokler sem živ, ne dopustim, da bi moja sestra objemala moža, v katerem teče kri ubijalca njenega očeta in matere! Nikdar!
 Obupan, užaloščen in besen je Stanko

Ta tendenca avstrijskega kabineta je zanesla poseben rezek ton v spor. Ogrska ne more drugače, nego da odgovori v istem tonu in da vsprejme boj, ki se ga jej usiljuje.

Dogodki na Ruskem.

Admiral Dubasov.

List „Duma“ poroča, da bo admiral Dubasov, guverner v Moskvi, ki je bil nedavno povodom atentata ranjen, pozvan v Peterhof, kjer bo posebno odklikovan Dubasov postane baje generalni guverner baltičkih pokrajin, ozir. Poljske, eventualno namestnik na Kavkazu.

Vprašanje o amnestiji.

Dopisnik berlinskega „Lokal-Anzeigerja“ poroča iz Petrograda, da bo dne 27. maja, na obletnico kronanja proglašena amnestija, ali v zelo omejenem številu.

Državna дума.

Iz Petrograda poročajo: Komisije za overovljenje mandatov so proglasile veljavni večino mandatov. Danes ima дума zopet sejo, vendar ni še znan dnevni red.

Nevarno gibanje v baltičkih pokrajinah.

Generalni guverner Estlandije, Bašilov, je bil brzajavnim potom od ministra notranjih stvari pozvan v Petrograd. Govori se, da je ministerstvo prejelo iz Estlandije vesti o novem revolucionarnem gibanju.

Drobne politične vesti.

Diference med Romunsko in Srbijo. Med Srbijo in Romunsko žuga nastati resen spor. Romunska vlada noče skleniti s Srbijo nikake trgovinske pogodbe, da, prekiniti da hoče celo tudi diplomatske razmere, ako Srbija ne vsprejme nje pogojev. Kakor javljajo iz Bukarešte zahteva romunska vlada od Srbije, da pol milijona Romunov, srbskih državljanov, dobi v Srbiji romunski jezik v šoli in cerkvi. Ta zahteva je srbsko vlado iznenadila, ali Romunska da ne popusti, tudi če pride do spora.

Ta vest sicer še ni oficijelno potrjena. Srbski listi razvijajo v zadnjem času živalno agitacijo v prilog romunskim zahtevam ter kažejo na škodo, ki jo utegne trpeti izlasti srbsko izvažanje žita v slučaju, da pride do odprtega spora.

Ministerska kriza v Italiji. Iz Rima poročajo, da bo ministerska kriza v kratkem rešena in da bo koncem tega tedna ministerstvo že sestavljeno. Zbornica bo potem sklicana med 5. in 10. junijem.

Grška četa uničena. Iz Soluna poročajo preko Belegrada, da je grška četa sestojeca iz sto mož pod poveljstvom dveh častnikov napadla in zažgala bolgarsko vas Sarči. Prebivalstvo, kateremu je prišlo na pomoč vojaštvo, se je postavilo v bran. Nastal je boj, ki je trajal vso noč in končal s popolnim porazom in uničenjem grške bande. Padla sta tudi oba častnika.

Francoska vojna mornarica. Poveljnik vojnega pristanišča v Brestu je prejel od ministerstva vojne mornarice nalog, naj takoj prične z gradnjo oklopnjače „Danton“. Ladija, ki je prva v flotnem programu od leta 1905., bo imela 18.000 tonelat, 22.000 konjskih moči in brzino 29 vozalov. Oborožena bo s 4 topi 315 mm, 12 stolpnimi topi 240 mm, 16 topi 75 mm kalibra in 47 lahkihimi topi ter z dvema podmorskima torpednima topovima.

Parlamentarna volitev na otoku Martinique. Na otoku Martinique je bil izvoljen poslanec socialistično-radikalni Severe proti republikancu Clercu. Črno prebivalstvo je zelo razburjeno radi te volitve. Bati se je resnih nemirov.

Najnoveje o deželni brambi. Najnoveja poročila javljajo, da odpade naslov „deželna bramba“ in dobi ista naslov-cesarska avstrijska infanterija, oziroma ces. avstrijska infanterijski polk št. ... Ogrski honvedi dobe naslov „kraljeva ogrska infanterija“. Ime „deželna bramba“ se sploh popolnoma odpravi.

Domače vesti.

Imenovanje v poštini stroki. Stajerski rojak g. Jakob Vrečko, dosedaj poštini oficijal v trgovinskem ministerstvu, je imenovan poštini komisarjem v Zadru.

Na adresu poštnega in brzajavnega ravnateljstva. — Že nad 3 leta moleduje ljudstvo desetih vasi Avberske in Tomajske županije za uvedenje deželne pismonoške službe, toda vse zastoj. Kjer bi država morda tudi hotela ugoditi, so pa sebični nameni nekaterih domačinov zopet krivi, da se vendar ne ustreza opravičenim željam in po-

trebam občinarjev. Ne umejemo, kako se zmore v našem slučaju, ki ga pojasnimo v sledečem, c. kr. poštino in brzajavno ravnateljstvo ravnati po navetih par tomajskih sebičnežev in ignorirati prave interese ljudstva. Čujte! Županstvo Avber je predložilo svoječasno v sporazumljenju tih podobčin (brez županije Tomaj) c. kr. poštnemu in brzajavnemu ravnateljstvu v Trstu prošnjo za uvedenje deželne pismonoške službe od poštnega urada v Sežani. C. kr. poštino in brzajavno ravnateljstvo je uvidelo potrebo te službe, in je tudi izdelalo za to načrt. A kaj se je zgodilo? Ta načrt je predložilo povsem neinteresovani občini Tomaj, naj ista izrazi svoje mnenje o njem. Županstvo Tomaj sploh ni ničesar premišljalo o podanem načrtu in je vrnilo načrt z opombo, da vas Tomaj leži bližje Dutovelj in naj bi se od tam opravljala služba deželne pismonoše za ves okraj.

Sl. poštino ravnateljstvo, slabo informirano od županstva v Tomaju, je izdelalo kolikor možno prikladen načrt deželne pismonoške službe od poštnega urada v Dutovljah. A kaka razlika med prvim načrtom z zvezo iz Sežane in drugim z zvezo iz Dutovelj!!

Po prvem načrtu z zvezo s sežanske pošte bi prihajal dež. pismonoša redno po vseh vaseh vsaki dan in 5 ur prej, nego iz Dutovelj po drugem načrtu, od koder bi prihajal pismonoša v posamične vasi šele pozno v noč in po nekaterih vaseh samo po trikrat in celo po dvakrat na teden.

Proti temu drugemu jako nepričnemu načrtu so interesentje uložili rekurs, oziroma podali drugo prošnjo na sl. c. kr. poštino in brzajavno ravnateljstvo in to prošnjo je podpisalo tudi županstvo Tomaj, uvidevši, kako nespametno je prvi načrt.

Sedaj čakamo in čakamo odrešenja od sl. c. kr. poštnega ravnateljstva. Kdaj je pač dobimo??

Opozorjamo sl. poštino ravnateljstvo, da se mora v tem oziru ravnati ne samo z ozirom na ugodno zvezo, ki bi jo imele vse te vasi po prvem načrtu ampak tudi z ozirom na vsestranski promet. Sežana je kraška metropola, tam imamo trgovske zveze, tam imamo vse urade. In kaj da pomenja v teh stvareh direktna zveza, mora biti jasno vsakemu inteligentnemu človeku.

Dolžnost poštna uprave je, da svoj delokrog kolikor možno razširja in po možnosti prihaja v okom vsem nedostatkom. Kako prihajamo do tega, da moramo še vedno plačevati izredno visoke pristojbine za dostavljanje poštinih pošiljatev, ako smo sploh tako srečni, da jih dobivamo še le po večdnevni zamudah?! Kolikokrat se časopisi, navadna pisma in železniški avizi poizgubljajo, kar nam provzroča občutne škode! Znamke in poštnine so za vse jednake; zakaj naj bo torej tukaj zopet kmet največji trpin, na čegar ramah že vse sloni?! Imejte vendar nekoliko usmiljenja in pravičnosti tudi za nižje sloje.

Več prizadetih.

V razmišljanje in pomoč. — Prejeli smo: Zadnje dni se je mnogo pisalo in razpravljalo po naših listih radi predlogov, stavljenih na IV. glavni skupščini „Zveze slovenskih pevskih društev“. Med drugimi umestnimi je bil menda najvažnejši predlog g. Cotiča, predsednika pevskega društva „Kolo“, naj se pri pevskih društvih uvede teoretični pouk, ako hočemo našim pevskim društvom zagotoviti pravi napredek. To je zares lep predlog, le škoda, da jo ne moremo tako hitro uveljaviti kakor je potrebno in koristno. Ako naša društva — izlasti nekatera — ne dobijo holj krepke in sistematične podpore, ne bodo mogla niti misliti na tako spremembo.

Vsako pevsko društvo, (naj že ima dobre blagajniške vire ali pa — ne) mora, ako hoče vspevati, si vzdrževati pevovodjo in redne pevске vaje po 2krat na teden. Pomislimo, da vsaka pevska vaja stane društvo od 4—5 kron neštveši not, stanovanja, obrabe glasovirja, luči itd., in prihajamo do zaključka, da ima vsako delujoče pevsko društvo mesečno nad 60 kron gotovih stroškov. Kje so pa dohodki? Izven tednine so le veselice, če so mnogostevilno obiskane.

Da se ta predlog g. Cotiča uveljavi, v to bi trebalo v prvi vrsti, da se v središču vseh primorskih pevskih društev, t. j. v Trstu, ustanovi „matica“, ki bi imela nalog, da vsprejema od pevskih društev v šolo bolj talentirane moči, ki bi se obvezale, da bodo po izobrazbi brezplačno podučevale svoje družtenike v teoriji. Le tako bi mi gotovim korakom prišli do večega števila in tudi

boljših ter cenejih pevovodij. V edinosti je moč!

Po lastni izkušnji mi je znano, da se pevska društva po 3 do 4 mesece marljivo uče in pripravljajo za vsako večo veselico, kar stane mnogo truda in pa tudi — denarja, predlagajo lep program in tako privabijo obilo sl. občinstva; in skoraj le s tem dobičkom pokrivajo narasle stroške. Ako se pa sl. občinstvo morda ne odzove zadostno povabilu?! kaj potem?! Dragi sodelavci in rojaki! Pridite v nedeljo dne 27. maja na veselico, ki jo priredi rojanska „Zarja“ v Barkovljah z bogatim programom. Sedaj se nam nudi lepa prilika, da pokažemo vsi, kako tudi mi ljubimo napredek in se radi pošteno zveselimo ter s tem zajedno pomagamo ubozemu in za Rojan neobhodno potrebnemu pevskega društvu „Zarja“. — Na svidenje v Barkovljah! Naroden delavec.

Slovenski igralci v Belemgradu. Predvčerajšnji „Slovenski narod“ je dobil iz Belegrada nastopno brzajako: »Slovenski igralci so priredili predstavo v oficirskem kazinu. Po predstavi je bil komers in ples. Oficir garde je izročil Danilovi velik buket v imenu častniškega zbora. Na komersu je napil Danilo kralju Petru.

Za Vilharjev spomenik je zavladalo med slovenskim občinstvom dokaj živahno zanimanje. Darovi, ki so sprva le redko kapali, dohajajo sedaj v dokaj znatnem številu, vendar pa še daleko ne zadostujejo, da bi bili z njimi pokriti vsi stroški za spomenik. Rodoljubno občinstvo se torej znova nujno prosi, naj ne pozabi, kaj je dolžno spominu Vilharjevemu, in naj žrtvuje svoj obol za spomenik, ki se odkrije meseca avgusta. Preteklo nedeljo je bil komisijonalni ogled v Postojni, da se določi, na katerem prostoru se naj postavi spomenik. Kakor čujemo, se je komisija izrekla za to, naj se spomenik postavi na trgu pred šolo, kjer je najpripravljen in ob enem najlepši prostor v vsem trgu. Poroča se nam, da nameravajo postojnska narodna društva in notranjsko narodno ženstvo prirediti tekom meseca julija v Postojni veliko ljudsko veselico in prid Vilharjevemu spomeniku. Ker priredi tudi pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani veselico na korist spomeniku, se je nadejati, da se bo s čistimi dohodki teh prireditvev znatno pomnožil zaklad, ki je določen za spomenik. Pri ti priliki bodi omenjeno, da se je med ljubljanskimi društvi odločil prvi „Slavec“, da priredi veselico in prid spomeniku, med izvenljubljskimi društvi pa „Postojnski salonski orkester“. Naj bi ti dve posnemala tudi druga slovenska društva!

Italijan, ki daja lekcijo marsikateremu Slovincu. Žalibog, da je res še premmno Slovencev, ki bi se morali učiti od Italijana, o katerem je tu govora. In to ne le onih Slovencev, ki se jih splošno smatra za „hladne“, ampak tudi mnogo onih, ki se sicer sami prištevajo med zavedne. Da, žalibog je tudi med temi mnogo taci, ki zapostavljajo materini jezik iz edinega vzroka, „da bi se ne zamerili“. Ta izgovor bi ne smel veljati niti za v mestu, a glede okolice je pa naravnost smešen, prazen, lažnjiv. In vendar se to godi ne le v mestu, ampak v naši okolici, o kateri nam ni treba še le dokazovati, da je slovenska, ker smo to sijajno dokazali na zadnjih občinskih volitvah. Marsikje v okolici je nad kako krčmo ali gostilno edini napis: „Trattoria“, a lastnik gostilne je Slovenec.

A da povemo o Italijanu, ki daja lekcijo vsem tem Slovincem. Gospod Evgen Pastori, čiji oče je bil italijanski podanik in si je še le pozneje pridobil avstrijsko državljanstvo pravico, je otvoril v Rojanu ljudsko kuhinjo. A nadpis nad vrata je dal napraviti najprej slovenski: „Ljudska kuhinja“ in pod tem italijanski: „Cucina popolare“. Priporočamo torej našim ljudem tega Italijana v izgled.

Nove poletne uniforme dobi 20 avstrijskih peš-polkov, večinoma na jugu. Barva teh novih uniform je siva.

Kaj je s vseslovensko knjižnico v Trstu? Prejeli smo: Peresni boj, ki se je bil začel na tem mestu ob začetku tega leta in ki mu je bil namen, da povspeši osnutje „Slovenske biblioteke“ v Trstu — ta boj je za časa zadnjih volitev popolnoma ponehal in se tudi poslej ni nadaljeval! Je-li možno, da naša inteligenca noče umeti velikanskega pomena, ki bi ga imela taka knjižnica za vse tržaško prebivalstvo? Mi menimo, da je stvar povsem jasna vsem našim takozvanim „boljšim krogom“ in da je edino le ogromno delo, tisto, ki straši tega in onega, da se stvar noče zganiti z mesta s potrebno resnostjo.

Ker imamo v Trstu dovolj sposobnih ljudi, ki imajo na razpolago po kako urico časa na dan, ki bi jo lahko žrtvovali na korist „Slovenske knjižnice“ in ker so ti ljudje dovolj inteligentni, da morejo — ako le hočejo — ustanoviti ta prepotrebni knjižnični zavod — pričakujemo, da ti ljudje vzamejo sedaj stvar v roke in da to misel realizirajo čim prej možno. Možje in mladeniči, ki so svoječasno obljubili svoje sodelovanje, naj se torej oprimejo dela!

Te dni nam je bila prilika, da smo govorili z nekim okoličanskim narodnim delavcem — veljakom in ta nas je „prijemal“ raz ustanovljenja slovenske knjižnice. Rekel je, in je imel povsem prav — da imamo tisoč mladenk in mladeničev, ki so zahajali v slovenske šole, a ko so dovršili šolski dolžnosti, da nimajo na razpolago knjig, s katerimi bi se spopolnjevali in si razširjali svoje malo književno obzorje. Ob pomankanju slovenskih knjig se ta mladina zateka v laške biblijoteke in se tako navzema duha, ki je strup naši mladini in njenim narodnim čutilom! Zraven šolske mladine imamo tudi veliko število odraslih in že priletih ljudi, ki bi radi čitali slovenske knjige — ko bi jih le mogli dobiti za kako malo odškodnino. Umevno je, da ne bomo mogli dajati knjig povsem brezplačno, kakor delajo to magistratne biblijoteke, ki jih pomagamo vzdrževati tudi mi z raznimi davki, ali dalo bi se delovati — ako se posreči ustanovitev — proti mali mesečni odškodnini. Kaka naj bo odškodnina, to bo odvisno od naših premožnejših slojev.

Čim več bo mecenov in podpornikov, tem manjša bo odškodnina, ki jo bo plačevati. A sedaj na delo!

Novi satiriški list. Počevši od 15. lipnja izlazi še satirično-humoristiški list „Koprive“ i to dvaput na mesec u velikom kvart-formatu, na osam strana, s koloriranimi ilustracijama i obilnim tekstom. Kako je sada osobito podesno doba za izdavanje takove vrste lista, to se može očekivati, da će list, vdgovarajući svojoj svrsi, naći obilno odziva u publici. Godišnja je predplata lista K 8.—, polugodišnja i četvrtogodišnja razmjerno. Naručbe i predplate šalju se na Tiskaru Milivoja Majcena, Zagreb, Marovska ul. 28., rukopisi na adresu: Edo Marković, Zagreb, Marovska ul. 28.

Gospoda dra. V. Gregoriča doslej občinskega zdravnika v Sežani, je imenoval deželni odbor kranjski stalnim okrožnim zdravnikom v Senožečah. To novo službo nastopi imenovanec z dnem 1. julija.

Iz Tomaja nam pišejo, da prirede ta-mošnji mladeniči v nedeljo ples na dvorišču Marije vdove Čefuta.

Tržaška statistika. Od 13. do 19. t. m. se je poročilo 29 parov. Rodilo se je 107 otrok, 69 moških in 38 ženskih (med temi 25 nezakonskih). Umrla je 106 oseb, in sicer 66 moških in 40 ženskih, (med temi 17 izpod 1 leta).

Sneg v Dalmaciji. Minolo nedeljo je v Drušću snežilo.

Umrljivost v Trstu. Od 13. do 19. t. m. je umrlo 66 moških in 40 ženskih, skupaj 106 oseb proti 85 v istem tednu minolega leta. Poprečna umrljivost v tem tednu znašala 28'0 pro mille.

Otroška neprevidnost. V St. Rupertu pri Celovcu si je par dečkov hotelo privoščiti veselje streljanja z možnarjem. Steklenico za pivo so nabasali z apnom in vodo in steklenico trdo zaprli. Kmalo potem se je steklenica razpočila in nekemu 11 letnemu dečku so priletele v obraz kapljice vrelega apna in koščeki steklenice, vsled česar izgubi najbrže vid.

Kuga med prašiči v pol. okrajih Poreč in Pulj je ponehala; zato je namestništvo razveljavilo svoj razglas od 17. marca 1906. št. 5666, s katerim je omenjena okrajja zagotovilo proti uvažanju in izvažanju živih prašičev ter prepovedalo semnje za prašiče.

Strl je šipo. Predsinočnjim, okolu 2 ure, je natakav kavarne „All' Europa felice“ Josip Pirona stiral iz kavarne 36 letnega slikarja Ferdinanda M., in sicer radi tega, ker se je ta poslednji nespodobno vedel. Slikar je pa v tej jezi udaril s pestjo po vratni šipi in jo strl, provzročivši 3 krome in 50 stotink škode, za kar ga je dal natakav aretovati. Ker si je pa ob udarcu po šipi porezal roko, so ga redarji odvedli najprej na pomožno postajo društva „Igea“, kjer je dobil potrebno zdravniško pomoč, a potem so ga djali pod ključ.

Aretovan je bil predsinočnjim, ob 2 uri popolninoči, 31 letni natakav Josip Stanujočič v ulici sv. Katarine. Aretovan je bil

pa zato, ker je hotel zlorabiti neko 11 letno deklico.

Skušal je ukrasti par čevljev. 28 letni čevljar Karol B. je bil na zahtevo njegovega gospodarja Ivana Dugulina. Ta poslednji ima namreč prodajalnico in delavnico obval nekje v ulici di Riborgo. Karol B. je delal pri njem, a predčerašnjim ga je gospodinja Lucija Dugulin zasačila, ko je hotel ukrasti par čevljev. Poleg tega trdi Dugulin, da je Karol zastavil en par čevljev 3 krome v zastavljalnici Protegdico.

Izginila je. Antonija Majcen, stanujoča na Greti št. 299, je prijavila včeraj predpoludne na policijskem komisarijatu v ulici Luigi Ricci, da je pred več dnevi posodila neki Regini C. solnčnik, vreden 4 krome, jopič, vreden 2 krome, in par uhanov vrednih 30 krome, a Regina da je od tedaj izginila.

Kaj se vse najde v morju. Ribiča Anton Piljavič, stanujoči v ulici sv. Nikolaja št. 10, in Mihael Sklaver, stanujoči v ulici del Crocifisso št. 6, sta včeraj v jutro se svojo mrežo potegnili iz morja nasproti Lloydove palače en kovčeg. Ribiča sta kovčeg izročila policijskim agentom, ki so ga nesli na policijo. Ko so ga tam odprli, so našli v kovčegu dve knjižici hranilnice „Cassa di Risparmio Triestina“; na eno teh je vloženo 644 kron in 23 stotink, a na drugo 820 kron. Poleg teh je bila še tretja hranilna knjižica od „Banca Commerciale“, na katero je vloženo 505 kron in 54 stotink. Knjižice se glase na ime Carolina Supancich. V kovčegu so bile še razne druge malenkosti: ruta, ključ, beležnica, kosi pahljače itd., ter več pobotnic.

Koledar in vreme. Danes: Urban, papež; No imr; Krasulja. — Jutri: Filip Neri, spoznavalec; Milivoj; Dragica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 2,2° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Buzetsko lovačko društvo“ v Buzetu.

Akad. teh. društvo „Tabor“ v Gradcu ima v soboto t. j. 26. t. m. ob 1/2 8. uri zvečer svoj II. redni občni zbor z naslednjim vspešnim: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. slučajnosti. Lokal: Stephans-thurm, Brockmann-gasse.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi dne 15. julija t. l., obletnico razvitja društvene zastave v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu. Toliko na znanje bratskim društvom.

Ženska podružnica sv. Cirila in Metodija v Rojanu se najtopleje zahvaljuje pevskega društva „Kolo“ v Trstu za prijazno sodelovanje na veselici v nedeljo dne 20. t. m. v Barkovljah na čast 80-letnice gosp. c. kr. notarja L. Svetca v Litiji.

Pevsko društvo „Kolo“ se je udeležilo polnoštevilno in res prekrasne pevske točke, ki so jih izvajali deloma moški deloma mešani zbori pod vodstvom gospoda pevovodja Gerbeca, so vzbujale pri občinstvu navdušen aplauz.

Tudi četverospjev „Kola“ v igr. t. Zupanova Micika je kaj lepo vspel.

Torej se enkrat iskrena hvala in kličemo z občinstvom vred: Živelo „Kolo“! Živel njega izvrstni pevovodja g. Gerbec.

Razne vesti.

* **Papeževo zdravstveno stanje.** Iz Rima poročajo, da so vsled zdravstvenega stanja papeževga svetovali dr. Lapponi-ju, naj se pozove na posvetovanje še kak drugi zdravnik. Lapponi je baje nasvetoval dr. Mazzonija. Boje se, da bi protin v levi nogi mogel vplivati tudi na srce.

* **Šest deklic utonilo.** V Buhlerthalu blizu Strassburga se je zrušila ograja nekega mosta. Šest deklic, ki je slonelo na ograji, je padlo v reko in utonilo.

* **Umri je** v sredo v Florenci Adriano Lemmi, bivši veliki mojster italijanskega framaonstva. Lemmi je bil star 84 let.

* **Vulkan Etna** na otoku Siciliji je pričel bruhati.

* **Okolu 1000 konj in goved** je utonilo te dni na Škotskem vsled velike povodnje.

* **Nesreča na vojaških vajah.** — Iz Linca javljajo, da je na vajah med dragonci in pehoto pri Welsu nekaj dragoncev padlo s konj in bilo pohojenih. Eden njih je umrl, več jih je bilo težko ranjenih.

* **Epidemična bolezen v taborišču v Brucku.** „Budapester Tagblatt“ poroča, da se cesar iz Budimpešte vrne naravnost na Dunaj in da se ne poda v taborišče v Bruck inšpicirat tamošnje čete, kakor je bilo prvo-

tno namenjeno. Vzrok temu je baje ta, ker je med vojaki izbruhnila epidemična bolezen otrpenja tilnika.

* **Mlin zgorel.** V Horgosu, županija Congrad, je zgorel parni mlin tvrdke Müller. Škode je okolu 100.000 kron.

Slovenski Sokoli!

Od „Saveza hrvatskih sokolskih društava“ smo dobili sledeči poziv:

Draga bračo!

„Savez hrvatskih sokolskih društava“ pridrujuje dne 26. i 27. augusta o. g. I. hrvatski svesokolski Slet v Zagrebu.

Kao što je svaki dosadnji svesokolski Slet u prvom redu služio manifestaciji slavenske misli, iz koje svaki pojedini slavenski narod kao iz zajedničkog vrutka crpa svoju snagu u borbi za obstanak i bolju budućnost, ima da bude ovaj I. hrvatski svesokolski Slet, prava slavenska olimpijada, koja će takodjer doprinieti učvršćenju slavenske uzajamnosti i gojenju zajedničkih nam etičkih i moralnih načela.

S toga se „Savez“ hrvatskih sokolskih društava ovime časti pozvati i Vas, draga bračo, da sa čim većim brojem Vaših sokolova uzveličate ovu našu slavu i time unaprijedite uzvišene nam zajedničke sokolske ciljeve.

Dakle do vidova u bijelom Zagrebu ovom središtvu, sa ponosom možemo kazati, danas već posve prebudjenog i osvješćenog svekolikog hrvatskog naroda.

U ime „Središnjeg odbora“ „Saveza“ hrvatskih sokolskih društava

Zamjenik starješine: Tajnik: Dr. L. Car. Dr. Fr. Bučar.

„Savez hrvatskih sokolskih društava“.

Slovenski sokoli! Temu vabilu nimamo ničesar dostaviti. Vsakdo izmed Vas ve, kaj storiti je njegova sveta dolžnost. Dolžni pa smo v prvi vrsti, da bratom Hrvatom vrnemo častni obisk hrvatskega Sokolstva na II. slovenskem vsesokolskem izletu v Ljubljani; dolžni pa tudi, da v plemeniti tekmi pokažemo, smo li in v koliko smo napredovali odtlej.

Podrobnosti našemu izletu v kraljevi Zagreb Vam priobčimo pravočasno.

Na zdar!

Predsedstvo slovenske sokolske zveze.

Brzojavne vesti.

Sklicanje delegacij.

DUNAJ 24. Cesarska ročna pisma, s katerimi se skliceta delegaciji na Dunaj za dne 9. junija t. l., bodo objavljena v „Wiener Zeitung“ prihodnje nedelje.

Cesar zopet na Dunaju.

DUNAJ 24. Cesar se je ob 7. uri in pol zvečer povrnil iz Budimpešte.

Dementi.

DUNAJ 24. Vesti dunajskih in budimpeštanskih listov o epidemični bolezni v taborišču v Brucku, so neosnovane. Obol el je za otrpenjem tilnika le en podčastnik nekega ulanskega polka z dežele, ki se nahaja sedaj v Brucku.

Poroka španskega kralja.

DUNAJ 24. Spremstvo nadvojvode Frana Ferdinanda, zastopnika cesarjevega na poročnih slavnostih v Madridu, je odpotovalo v Madrid.

MADRID 24. Oficijelne slavnosti povodom poroke kralja Alfonza so pričele danes. Kralj se poda danes popoldne v spremstvo ministerskega predsednika, vojnega ministra, ministra za javna dela in številnega spremstva v Irun, kamor dospe jutri zjutraj. Istočasno dospe tjakaj princesinja Ena Batemberska iz Calaisa. Od tam odpotujejo vsi v Pardo, kamor dospe dvorni vlak ob 7. uri zvečer.

Grška zbornica.

ATENE 24. V zbornici je neki poslanec stavil predlog, naj se ruski dumi odpošlje čestitka. Ministerski predsednik Theotokis je rekel, da je mnenje vlade, naj se preko tega predloga, ne da bi se sedaj o njem razpravljalo, preide na dnevni red. Zbornica se je pridružila mnenju ministerskega predsednika. Ministerski predsednik Theotokis je na to izjavil, da zopet predloži zakonske načerte, ki so bili predloženi zbornici preden je bila razpuščena. Ti zakonski načerti tvorijo znani ministerjalni program, ki ga dežela odobruje in s katerim je osoda vlade tesno zvezana. Finančni minister je predložil proračun za leto 1906. To je isti proračun, ki ga je bil predložil razpuščeni zbornici, sedaj obsega le nekoliko nenbitvenih sprememb in neke finančne reforme.

Francoski ministerski svet.

PARIZ 24. Danes se je v palači Elysee vršil ministerski svet, ki je nadaljeval svoja dela o sestavi proračuna za leto 1907. Najbrž poda vlada v novoizvoljeni zbornici izjavo, v kateri pojasni načela svoje politike, ki jo misli zasledovati ter razvijati program svojega delovanja. Vprašanje o vojnih sodi-

ščih utegne že v toliko napredovati, da bo tozadevni zakonski načrt predložen zbornici takoj no overovljenju mandatov.

Novi romunski odposlanec na Dunaju.

BUKAREŠTA 24. Novoimenovani romunski odposlanec na Dunaju, Lahovary, se je včeraj podal na svoje mesto.

† Henrik Ibsen.

KRISTIJANJA 24. Kralj Hakon in kraljica sta sporočila vdovi Ibsenovi svoje sožalje.

KRISTIJANJA 24. Vlada in predsedništvo stortinga so včeraj brzojavnim potom izrazili svoje sožalje vdovi pokojnega Henrika Ibsena.

Princesinja Ena odpotovala na Špansko.

LONDON 24. Princesinja Ena Batemberska je danes predpoludne ob živahnih simpatijah občinstva odpotovala v Madrid. Kralj in mnogo členov kraljeve rodbine je prišlo na postajo, kjer so se od princesinje poslovili.

Angleška zbornica o Makedoniji.

LONDON 24. Tekom kratke debate na sinočnji seji, ki se je vnela o razmerah v Makedoniji, je državni tajnik Sir Edward Grey naštel reforme, ki so se tankaj že izvršile, oziroma se imajo izvršiti, ter je dostavil, da je treba tozadevno še mnogo storiti. Mi nameravamo slediti politiko Lansdowna, je rekel govornik, ako se nočemo ločiti od drugih velesil. Nekatere druge države imajo bistvenije in bolj direktne koristi, nego-li mi. In te države pazijo strogo na to, da ne pridejo na površje gotova vprašanja, boječ se, da bi na ta način bili oškodovani njih interesi. Tako se moramo ozirati na njih želje. Mi hočemo kolikor možno v zvezi z drugimi vlastmi izvajati politiko Lansdowna.

Državni kancelar Bülow.

NORDERNEY 24. Danes dopoludne je dospel semkaj državni kancelar knez Bülow s soprogo. Knez in kneginja ostaneta tukaj po leti.

Svetovni poštni kongres.

RIM 24. Poštni kongres je imel danes svojo zadnjo sejo, na kateri je določil, da se bo prihodnji kongres vršil v Madridu.

R u s i j a.

KLJEV 24. Stranka najskrajneje desnice vzprizarja živahno agitacijo, da se obdrži smrtna kazen. Stranka se je izjavila tudi proti amnestiji. Na shodih, ki jih je sklicala, se je zahtevalo razpust dume, diktatura in zaščita narodnih interesov.

Durnovo v inozemstvu.

PETROGRAD 24. Bivši minister notranjih stvari, Durnovo, je odpotoval včeraj v inozemstvo. Do meje sta ga spremila dva varstvena agenta.

Amnestija.

PETROGRAD 24. List „Rieč“ poroča, da se je minister notranjih stvari izjavil, da bo dne 27. t. m. brezpogojno pomiloščen en del političnih vjetnikov.

Admiral Roždestvenski vpokojen.

PETROGRAD 24. (Petrogr. brz. agent.) Načelnik generalnega štaba vojne mornarice, admiral Roždestvenski je bil na lastno prošnjo vpokojen. Roždestvenski se ni okrevl od ran, ki jih je zadobil v pomorski bitki pri Tsušimi.

Podpisani lastnik gostilne

„Andemo de Menigo“

v ROJANU, ulica Montorsino 17, kjer se ustavi tramway

se zahvaljuje sl. občinstvu za mnogobrojen obisk, s katerim ga sedaj počešča ter za mnogobrojne izraze zadovoljnosti glede postrežbe, in naznanja ob enem slav. občinstvu, da ima na razpolago **najbolje istrsko vino lastnega pridelka po 36 nvč. liter (za družine po 34 nvč.), refosk v buteljkah, kraški teran po 52 nvč. l., opolo po 36 nvč. (za družine po 34 l.) belo vipavsko po 40 nvč. l. in l. vrste pivo po 26 (za družine po 24) ter izvrstno domačo kuhinjo.**

Priporoča se posebno o priliki birne, kakor tudi za nadaljne obilne obiske.

Udani **Dominik Vivoda.**

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisмено naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavlen. Če ni oseba poznana Upravi lista, Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuni, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDLEK“ „Edinost“. Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODDLEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znanaka za odgovor

Javni ples v Tomaju se vrši v nedeljo dne 27. maja t. l. v prostorih Marije Ueman. Cena za vsaki komad 10 vinarjev. K obilni udeležbi vabi Mladina. 604

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji do 31. maja zaloga (magazin) premoza in oglja. Več pove „Edinost“. 605

Na prodaj je po nizki ceni do 31. maja 6 sežnjev bukovih drv. Več pove „Edinost“. 606

Mirodilnica Alojzija Mermol nasled. Leban — Trst — (ul. Barriera vecchia št. 15) Prodaja barv, drog, žvepla, modre galce, nenadk. iljiv prah proti mrčesom. 502

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič

Kdor želi značno stanovanje, veliko ali malo z lepim razgledom, v najlepši legi mesta, naj se obrne na „Inseratni urad Edinosti“. 591

Vinogradniki Obveze iz čiste gume prve vrste, neprekosljive pri cepljenju trt so na prodaj v zalogi koles (bicikljev) Riccardo S a n z i n, ulica Cassa di Risparmio 6 (541)

5 kvintalov časnikarskega papirja se takoj proda. Naslov pri „Edinosti“

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih. Dinstrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
 Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
 TRST
 ulica Malcanton št. 1
 po zelo niskih cenah.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
 ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).
 ZALOGA:
 PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
 Cene, da se ni bati nobene konkurence. Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Dinstrovan cenik brezplačno in franko

Podpisani lastnik gostilne

„Andemo de Menigo“
 v ROJANU, ulica Montorsino 17, kjer se ustavi tramway

se zahvaljuje sl. občinstvu za mnogobrojen obisk, s katerim ga sedaj počešča ter za mnogobrojne izraze zadovoljnosti glede postrežbe, in naznanja ob enem slav. občinstvu, da ima na razpolago **najbolje istrsko vino lastnega pridelka po 36 nvč. liter (za družine po 34 nvč.), refosk v buteljkah, kraški teran po 52 nvč. l., opolo po 36 nvč. (za družine po 34 l.) belo vipavsko po 40 nvč. l. in l. vrste pivo po 26 (za družine po 24) ter izvrstno domačo kuhinjo.**

Priporoča se posebno o priliki birne, kakor tudi za nadaljne obilne obiske.

Udani **Dominik Vivoda.**

Serravallo-vo železnato kina vino
 za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO
 Trst.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Gene zmerne. Počkaj & Kogel

HOTEL BALKAN

Pianist star, jako zmožen, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v izranju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je priložen pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Mladenič iz Češke, 28 let star, lepe zunanosti in lepega značaja, sedaj uradnik neke prve tuk. trgovinske tvrdke, išče v svrhu samostojne otvoritve trgovinskega podjetja, odlično gospodično ali mlado udovo z dota. — Poudarje pod „Smetana“ Trst, glavna pošta.

Družbenika za povečanje dobro upeljane posvetja išče inženjer Zivie v Trstu, Trgovinska ulica 2. 531

Gospodična z večletno pisarsko prakso, vešča slovenskega in nemškega jezika išče službe. — Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“. 602

Kuharica ki je služila 27 let pri pokojnem kanoniku Karabaiću, želi stopiti v službo v neki manjši družini. Naslov pri „Edinosti“.

Dvorec krašen, na najlepšem in najzdravljivejšem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtcem, je na prodaj. Za informacije je priložen v „Inseratnem uradu Edinosti“. 600

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravljivejših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Inseratni urad Edinosti“. 661

Najboljša reklama za trgovce obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Osební kredit!

S porokom in brez poroka častnikom, svečnikom, dvornim, državnim in privatnim uradnikom, učiteljem, trgovcem, obrtnikom, trgovskim uslužbencem, gospem, ki imajo pravico do pokojnine in zasebnikom vsake vrste na 1/4 — 25 let proti mesečnim 1/4 1/2 in celoletnim odplačilom, kjer se ob enem odplačuje glavnica in obresti.

Posednost: Osební kredit v smislu parizko-dunajske enote (kapitalizacija plače).

4% ! 4% ! 4% ! 4% !
Realni kredit!

od 300 kron naprej na I., II. in III. zastavo za posestnike polja, obresti, hiš na deželi, dvorcev, tovarn, kopalnic, mlinov, mineralnih in drugih studencev, kamenolomov in vsake vrste zemljišč od 3/4 dela cenilne vrednosti.

Stavbeni kredit!
Na gradnje vsake vrste v 2—3 obrokih, kakor napreduje gradnja.

Konverzije bančnih in privatnih dolgov.
Menice in reeskompti in menjava akceptov za trgovce!

Mi izdelujemo in financiramo načrte novoustanovljenih podjetij. Prevzemamo tehniška in geološka presojavanja po zapriseženih strokovnjakih. Bavimo se s premenitvami obstoječih podjetij v delniške družbe.

Zelo rečno! Hitro! Diskretno po prvostopenjskih tuzemskih in francozko-angleških zavodih.

Reference prve vrste!
Zahtevajte prospekt! — Priloži naj se znamka za odgovor!

MELLER L. EGYED
Budimpešta
V. Kohány-Utca 19/B

Barvarnica
pralnica in čistilnica na suho (s parnim strojem) za obleke brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike
TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan
O priuki plesov se izvrši najhitreje. Pregrinjala se lika po 20 kv. komad.

Dosek Exelsior
za svetliti parkete
Kremo Exelsior za čevlje
ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!
Dobiti je povsod.
Tovarna voska za svetliti
Escher & Dal Seno
TRST — ulica Giulia 76 — TRST

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
Vogal ul. Torrente.

Pomlad! **Poletje!**
Zaloga oblek in površnikov
za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.
Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvršijo točno in hitro po zelo nizkih cenah.
Na deželo vzorec brezplačno in franko.
PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Električno vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione št. 6.

EVGEN BUCHETTI
TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, delikates, svežega in suhega sadja.
Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gojat. — Ovčji sir pijemonteški — Ovčji sir star iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodoro ital., najbolje vrste. Na debelo in drobno. Cene brez konkurence

Podpirajmo
Dijaško kuhinjo v Trstu!

Uničevalci komarjev
Da bodete spali mirno in brez nadlege, da si ohranite Vaše obleke in Vaše kože pred molji ter da uničite škodljive učinke nezdravega zraka po sobah in stanovanjih, rabite **ZIRILLI-jeve kadeče se stožce**
Na prodaj v vseh mirodilnicah in lekarnah.

Najfinejše
namizno in jedilno olje
se vdobi pri
narodni zalogi olja
Trg Barriera št. 3. Ivan Millonig, lastnik

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritoklin
mehanična delalnica — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma št. 3.

OGLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesi)
ulica Nuova 24 (prtiličje)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Slovinci!!

kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike.

— V Trstu —

blizu mesta, v Škorklji-Kolonji, v najzdravljivejšem, soljenatem kraju je na prodaj

zemljišče

na male in velike parcele

Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako, da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. — Na željo se gradi dvorce, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno „INSERATNI URAD EDINOSTI“ (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9.-12. dop. in 2.-7. pop.) Narodni dom.

„Dobro bi bilo, ako pridejo omenjene parcele v narodne roke!“
„Edinost“ 204 št. 118, III. str., I. kolona.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova rodna, hitra in direktna služba za blago in potnike mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod
Francesca
odpluje dne 29. maja t. l. v Novi York.
Gene jako nizke.
Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Ustanovljena leta 1867.
Odlikovana
livarna V. Vincenc Osvaldella
ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.
Stiskalnice za grozdje,
najnovejšega sestava na množiči se obrat in napredajočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke z obratom na vijak in vodnim pritiskom.
Vodne stiskalnice. Proračuni na zahtevo.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH „VACUM-CLEANER“.
Točna postrežba in nizke cene.

Dr. KOLB
bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik
Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST
Plombovanje zob po najboljših znanstvenih sistemih.
Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt,** bivši sodrug Dr. A. Mittáka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastvah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.